

ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA.

RENDELET

a birtokrendezési törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló 1908. évi XXXIX. t.-cz. hatálya területén levő közigazgatási erdészeti bizottságoknak, kir. erdőfelügyelőségeknek és a m. kir. állami erdőhivataloknak a törvény végrehajtásával kapcsolatban kiadott 15500/1908. és 18200/1908. I. M. számú igazságügyminiszteri rendeletek tárgyában.

M. kir. földm. min. 69492. I/A—1. szám. — A birtokrendezést, különösen az urbéri elkülönítést, arányosítást és tagosítást tárgyaló 1836. évi VI., X., XII., 1840. évi VII., XXX., XXXI. és 1871. évi LIII. t.-cz.-ek módosításáról és kiegészítéséről szóló 1908. évi XXXIX. t.-czikk a kihirdetés napján, 1908. évi aug. hó 6-án életbelépven, a m. kir. igazságügyi miniszter ur e törvény 4. és 8. §-ában nyert felhatalmazás alapján 15500/1908. és 18200/1908. I. M. szám alatt a Budapesti Közlöny folyó évi augusztus hó 6-iki számában közzétett és a Földmívelési Értesítő legközelebbi számában is megjelenő két rendeletet adott ki, melyek közül az első a törvényhatósági tisztí ügyészeknek az 1908. évi XXXIX. t.-czikk hatályossága területén folyó birtokrendezési ügyekben való közreműködését szabályozza, a második pedig a törvény végrehajtásával kapcsolatos átmeneti rendelkezéseket állapítja meg.

Midőn erről a czimet tudomás és mihez tartás végett értesitem, egyszersmind szükségesnek tartom a czim figyelmét különösen is felhívni a rendeletek ama fontos intézkedéseire, melyek a birtokrendezési eljárások során a közérdeknek az 1879. évi XXXI. t.-czikk szempontjából való megvédésére az erre hivatott hatóságoknak kellő alapot nyújtanak.

A 15500/1908. I. M. számú rendelet 13. §-ában ugyanis ki van mondva, hogy az előmunkálatok az érdemleges tárgyalás és a végrehajtás megkezdésére, valamint az új birtokba való birói bevezetésre kitűzött határnapról, ha az eljárás erdőre is kiterjed, értesíteni kell a kir. erdőfelügyelőséget, és az állami erdőhivatalt is, hogy a közérdeket érintő esetleges észrevételeiket megtehessek és a tárgyalásokon is résztvehessenek.

A kir. erdőfelügyelőségnek és a m. kir. állami erdőhivatalnak tehát módjában fog állani, a birtokrendezések főbb mozzanatairól

tudomást szerezni, a tárgyalásokon magát kiküldöttjével képvisel-
tetni, a közérdek megvédése céljából észrevételeit megtenni és oda-
hatni, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cikknek a véderdőkre, feltétlen
erdőtalanon álló erdőkre, az üzemterv szerint kezelendő erdőkre
és a beerdősítendő kopár területekre fennálló rendelkezései a
birtokrendezési eljárás során figyelembe vétessenek.

Általában mindazon esetekben, midőn a birtokrendezési eljárás
folyamán erdők illetőleg az erdők állományához tartozó területek
és közgazdasági szempontból beerdősítendő kopárok tulajdonjogi
változásáról, vagy azok kezelésének és használatának bármintemű
megváltoztatásáról lesz szó, módjában fog állani a kir. erdő-
felügyelőségnek és a m. kir. állami erdőhivatalnak abban az
esetben, ha a tervezett változás a közérdek szempontjából káros-
nak mutatkoznék, ennek következményeiről az érdekelteket ideje-
korán felvilágosítani és azokat már eleve is figyelmeztetni arra,
hogy kihasítandó birtok-illetőségüket, ha az az 1879. évi XXXI.
t.-cikk 2., 4., 17. vagy 165. §-ának, illetőleg az 1898. évi XIX.
t.-cikk 1. §-ának hatálya alá tartoznák, a törvény most idézett
szakaszai értelmében lesznek kötelesek kezelni.

A kir. erdőfelügyelőség és a m. kir. állami erdőhivatal illetén
közbelépésének és jóakaratu figyelmeztetéseinek mindenesetre
meglesz legalább az a jó hatása, hogy az érdekeltek az erdők
birtokváltozásainak következményei felől nem maradnak tájéko-
zatlanságban és jóhiszeműleg nem követhetnek el később olyan cselek-
ményeket, melyek az idézett törvények rendelkezéseibe ütköznek.

Elvárom tehát a kir. erdőfelügyelőségtől és a m. kir. állami
erdőhivataltól, hogy a 15500/1908. I. M. számú rendelet 13. §-ában
biztosított eme jogát a közérdek s egyszersmind a birtokosok
érdekeinek lehető megóvása céljából minden esetben megfele-
lően gyakorolni fogja.

Felhivom továbbá a czim figyelmét a 15500/1908. I. M. számú
rendelet 1. és 12. §-ára, amelyekben ki van mondva, hogy a
törvényszék a birtokrendezési ügyekben hozott ítéleteket és az
egyezségeket, az utóbbiakra vonatkozó határozatokkal együtt a
törvényhatóság tisztii ügyészének is kézbesíteti s egyidejűleg, ha
az eljárás erdőre is kiterjed, közli az erdőfelügyelőséggel és az
állami erdőhivatallal is.

A rendelet 1. §-a kimondja egyszersmind, hogy a tiszti ügyész a kézbesített ítélet vagy határozat ellen, a szabályszerű kézbesítéstől számított törvényes határidőn belül közérdekből éppen olyan jogorvoslatokkal élhet, mint a birtokrendezési eljárásra fennálló törvényes határozmányok értelmében bármely más érdekelt fél. Megilleti továbbá a tiszti ügyészt az a jog is, hogy közérdekből a végrehajtási eljárás során előterjesztéssel éljen.

Azokat az eseteket, amelyekben az ítélet egyéb határozat vagy egyezség, továbbá az eljáró bírónak a végrehajtás során tett intézkedése a közérdeket különösen sérti, a rendelet 2., illetőleg 3. §-a sorolja fel.

Ezeknek fennforgása esetén a tiszti ügyész a jogorvoslatot, az idézett rendelet 4. §-a értelmében minden további utasítás bevárása nélkül beadni köteles.

De köteles a tiszti ügyész jogorvoslattal élni a hivatkozott rendelet 5. §-a értelmében akkor is, ha annak beadására a felelőviteli határidőn belül a törvényhatóság első tisztviselője vagy a földmivelésügyi miniszter utasítja.

Abból a célból, hogy indokolt esetekben a tiszti ügyészt a felelőviteli határidőn belül jogorvoslat beadására utasíthassam, felhívom a királyi erdőfelügyelőséget és a m. kir. állami erdőhivatalt, hogy az említett bírósági ítéleteket és egyéb határozatokat, amint azokat kézhez veszi, azonnal behatóan tanulmányozza át és abban az esetben, ha az ítéletet, illetőleg határozatot, vagy a végrehajtás során tett intézkedést a gondozására bízott érdekek szempontjából sérelmesnek találná, erről ide tüzetesen indokolt, kimerítő jelentést tegyen.

A jelentés a rövid felelőviteli határidőre való tekintettel azonnal, de legkésőbb a bírósági kiadmány kézbevételeitől, illetőleg az intézkedés megtételétől számított 5 nap alatt terjesztendő előm s a figyelem felkeltése céljából úgy maga a jelentés, mint annak külső borítéka „Sürgős“ jelzéssel látandó el.

Mint hogy pedig magából a bírósági ítéletből, illetőleg határozatból az előzmények és az ügy lefolyásának kellő ismerete nélkül előreláthatólag nem lesz minden esetben kétségtelenül és szabatosan megállapítható, hogy vajjon az sérti-e s mennyiben a közérdeket, felhívom egyuttal a kir. erdőfelügyelőséget és a m. kir.

állami erdőhivatalt, hogy a birtokrendezési ügyeket erre a körülményre való tekintettel is állandóan éber figyelemmel kísérje, a tárgyalásokon lehetőleg a 18200/1908. I. M. számú rendelet 2—6. §-ai értelmében elrendelt kiegészítő tárgyaláson pedig minden esetben részt vegyen és igyekezzék az ügy állásáról való bírósági ítélet, vagy egyéb határozat hozatala és kézbesítése, illetőleg végrehajtási intézkedés megtétele előtt minden irányban részletes és alapos tájékozást szerezni.

Felhívom végül a czim figyelmeztetést az 1908. évi XXXIX. t.-cz. 1. §-ának utolsóelőtti bekezdésében foglalt rendelkezésre, amely kimondja, hogy a már befejezett arányosítási eljárás után közösen maradt erdőkből, továbbá az 1871. évi LIII. t.-czikk 32. §-a tekintetbe vételével elkülönített erdőkből egyéni illetmények elkülönítésének sem birtokrendezési, sem polgári peres eljárás útján helye nincsen azok részére sem, akik azt az érdemleges tárgyalás során jogszerűen kérelmezhatték volna.

A közösség tehát e rendelkezés szerint többé sem az arányosítás folytán alkotott közbirtokosságok erdeinél, sem pedig az urbéri elkülönítés folytán a volt urbéreszek fajzási jogának megváltása fejében kiadott erdőknél meg nem szüntethető és a szóban lévő erdők egyénenként való felosztása meg nem engedhető.

Indokolt esetekben azonban az idézett törvényszakasz utolsó bekezdése megadja a lehetőséget arra, hogy az arányosítás után közösen maradó egyes erdőterületek a közösen maradt legelőhöz és viszont a közös legelők a közös erdőkhöz csatoltassanak.

Az e részben követendő eljárás részletei később fognak szabályoztatni.

Budapest, 1908. évi augusztus hó 26-án.

A miniszter helyett:

Ottlik s. k.
állami titkár.

